

BRUCELOZA GOVEDA

Bruceloza je bolest životinja (goveda, ovce, koze, svinje, psi) i ljudi uzrokovana sa više vrsta bakterija iz roda *Brucella*. Zbog raširenosti bolesti kod ljudi smatra se opasnom zoonozom, a najčešće obole ljudi koji su profesionalno vezani za rad sa stokom.

Brucelozu goveda primarno izaziva vrsta *Brucella abortus*, rjeđe su izvor infekcije vrste *Brucella melitensis* i *B. suis*. Bolest se u stadu širi kontaktom, polnim putem, udisajem, kontaminiranom hranom i vodom. Glavni načini prenošenja u stadu su putem placente, preko plodove vode i lohija. Takođe, uzročnik bruceloze se može izlučivati periodično mlijekom kao i

ostalim sekretima i ekskretima (sjeme, urin, feces). Kod mladih životinja bolest protiče asimptomatski, kod gravidnih ženki najčešće je prisutan prekid graviditeta, može biti uzrok neplodnosti kod oba pola zaraženih jedinki goveda.

Epizootiološka situacija, kada je u pitanju bruceloza goveda, u Crnoj Gori je veoma dobra odnosno nema registrovanih slučajeva bolesti kod životinja. Tome značajno doprinosi program nadzora bruceloze goveda koji se već duži niz godina sprovodi. Rizik od pojave postoji posebno ako se uzme u obzir stalno prisustvo ove bolesti i pojedinim zemljama u okruženju tako da će se u kontinuitetu sprovoditi mjere nadzora.

Radi blagovremenog otkrivanja i suzbijanja pojave bruceloze, u skladu sa Programom obaveznih mjera zdravstvene zaštite, vrši se dijagnostičko ispitivanje krvnih seruma kod svih goveda starijih od 12 mjeseci, osim mužjaka namijenjenih za tov, u cilju stvaranja preduslova za dobijanje i održavanje zdravstvenog statusa gazdinstava slobodnog od ove bolesti na teritoriji Crne Gore.

Pri suzbijanju i iskorjenjivanju bruceloze goveda ne primjenjuje se bilo koji terapijski tretman bruceloze, kao ni vakcinacija goveda protiv bruceloze.

U skladu sa Pravilnikom o klasifikaciji bolesti životinja, načinu prijavljivanja i obavještanju o zaraznim bolestima ("Sl.list CG" br. 92/2017), obavezna je prijava sumnje i prijava potvrđenog slučaja bolesti bruceloza goveda.

Nakon prijave sumnje bolesti ili potvrđenog slučaja infekcije, službeni veterinar u skladu sa Zakonom o veterinarstvu sprovodi epizootiološko istraživanje kao i mjere u skladu sa Pravilnikom o mjerama za utvrđivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje bruceloze goveda ("Sl list CG", br. 64/2008).

Uslovi za dobijanje, održavanje i suspenziju statusa gazdinstva slobodnog od bruceloze goveda i statusa zemlje slobodne od ove bolesti propisani su Pravilnikom o uslovima za dobijanje, održavanje, suspenziju i oduzimanje zdravstvenog statusa goveda i svinja na tuberkulozu, brucelozu i enzootsku leukozu ("Sl list CG", br. 55/2015, 21/2017 i 36/2018).

Međunarodna organizacija za zdravlje životinja (OIE):

<https://www.oie.int/en/animal-health-in-the-world/animal-diseases/Brucellosis/>